

zák. o poz. úř., podle něhož může nařízením přenesena býti část působnosti pozemkového úřadu na Obvodové úřadovny. Podle čl. I. cit. nař. přísluší Obvodovým úřadovnám pravomoc vytčená tam pod čís. 1—12. Podle obsahu jsou to však vesměs jen disposiční práva týkající se poměru státu k zabranému majetku a tedy k majitelům jeho a jen pod čís. 3—7 a 11 svěřeny jsou jim též jisté úkoly v řízení přidělovém, které však se spornou otázkou nemají co činiti. Jinak všecko řízení přidělové, zvláště však poměr přidělce ke státu vyhrazen jest v zákoně přidělovém výlučně Státnímu pozemkovému úřadu samému, jak obsah tohoto zákona dokazuje. Snad by se dalo uvažovati o oprávnění obvodové úřadovny, kdyby šlo o pozemky, které ona sama v mezích své pravomoci, podle čís. 7 cit. čl. I. uvedeného nařízení, přidělila, k čemuž oprávněna je jen při půdě rozptýlené a při půdě k účelům stavebním. Avšak nejen nebylo tvrzeno, že jde právě o takovouto půdu, nýbrž ani se nepraví, že obvodová úřadovna je autorem sporného přidělu, naopak vymáhající věřitel v exekučním návrhu výslovně udal, že přiděl spočívá na usnesení přidělového komisaře ze dne 10. září 1927, což ovšem je opatřením jen prozatímním, jež teprv Státním pozemkovým úřadem, anebo kdyby šlo o půdu cit. čís. 7, aspoň Obvodovou úřadovnou by potvrzeno býti musilo, naprosto však to není konečným rozhodnutím podle § 27 příd. zák., jež teprv zakládá nabývací (vlastnický) titul pro přidělce, a jisto jest, že doručení povoleného zabavení může býti účinným a pro počítání lhůty rekursní rozhodným jen tehdy, stalo-li se k rukám úřadu k takovému konečnému rozhodnutí o přidělu příslušnému, neboť jen ten může určití omezení a povinnosti přidělce, o nichž § 23 příd. zák. mluví a jež jsou podle zdejších rozhodnutí R I 921/26, R II 47/26, R III 255/27 příčinou, proč před jejich ustanovením a tudíž před zřízením a vydáním konečné přidělové listiny nelze vésti exekuci na přidělcův nárok. Poněvadž tedy rozhodnutím rekursním ad II. právem celý exekuční návrh zamítnut a zamítnutí toto vchází tím v právní moc, nemůže výrok rekursního soudu ad I., jenž mu odporuje, obstáti a bylo jej proto zrušiti, ovšem pouze zrušiti a nikoli snad změnití v ten rozum, že se zamítavý výrok prvního soudce obnovuje, protože zamítnutí je vysloveno už v rozhodnutí rekursního soudu ad II., jež trvá.

Čís. 8255.

Pozemková reforma.

Převyšovala-li kupní cena skutečně zaplacená cenu stanovenou ve smlouvě schválené Obvodovou úřadovnou Státního pozemkového úřadu, byla smlouva co do tohoto zvýšku neplatná. Pokud nemůže se kupitel přes to domáhati vrácení tohoto zvýšku.

(Rozh. ze dne 29. srpna 1928, Rv II 535/28.)

Na velkostatku žalované byla provedena pozemková reforma a žalující obci byly přiděleny pozemky. Tvrdíc, že přeplatila žalované kupní cenu stanovenou Státním pozemkovým úřadem o 1.064 Kč, domáhala se žalobkyně na žalované vrácení tohoto přeplatku. *Procesní soud* první stolice uznal podle žaloby, *odvolací soud* žalobu zamítl.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

Důvody:

Pravda, že pokud cena skutečně zaplacená převyšovala cenu stanovenou ve smlouvě Obvodovou úřadovnou Státního pozemkového úřadu schválené, byla smlouva co do tohoto zvýšku podle § 7 nové znění zák. a čl. I. čís. 1 nař. čís. 225/21 neplatná — ovšem právě jen co do něho — a zvýšek byl tedy nedluhem, ale právě, posuzuje-li se otázka se stanoviska placení nedluhu, což ani nižší stolice ani strany neučinily (odvolací soud má naopak, ovšem neprávem, za to, že ústní úmluvy stanovící zvýšek nad cenu stanovenou ve schválené písemné smlouvě jsou platny), nemůže žalující straně býti vyhověno, když se domáhá vrácení zaplaceného zvýšku, neboť nikde netvrdila a tím méně prokázala, že platila omylem, majíc za to, že platiti musí, jak to podle § 1431 obč. zák. jest podmínkou každé t. zv. kondikce indebiti, nýbrž zakládá žalobní nárok jedině na tom, že nebyla povinna platiti více, než smlouvou stanoveno, tedy pouze na nedostatek platební povinnosti, nejsoucnost dluhu, což však nestačí, jak to i § 1432 obč. zák. ještě jednou zdůrazňuje, řka, že placení, o němž kdo věděl, že ho dlužen není, nazpět žádati nemůže, i bylo, jak už řečeno, podle § 1431 povinností žalující strany tvrditi a dokázati omyl, což nejen neučinila, ale je i zjevno, že když kupitelé platili v den podpisu smlouvy (obec R. při první smlouvě dokonce později), od kteréhož dne podle žaloby také úroky žádají, s tím víceplatem souhlasili, když ani netvrdí, že smlouvy podepsali na slepo, nepřesvědčivše se ani, jaká cena je tam udána, a když, i kdyby byli smlouvy podepsali až po složení peněz, proti víceplatu přece odpor neprojevili — aspoň ani v nejmenším nic takového netvrdí — takže jsou tu podle § 863 obč. zák. všechny podmínky, by se musilo míti za to, že souhlasili a chtěli předem placené ponechat žalované přes to, že to šlo nad ustanovení podepsané smlouvy. Ale ovšem schválení placení vykonaného na nedluh, stalo-li se až při vědomí nedluhu, rovná se vědomému placení nedluhu. Ostatně proti žalobnímu tvrzení kupitelů, kteří udávají, že zaplatili před podpisem smlouvy, musí poukázáno býti na čl. II. smluv, podle něhož zaplacení při podpisu smlouvy: avšak ať tomu bylo jakkoli, musí vždy, zvláště když zaplacení v témž čl. II. smlouvy zároveň kvitováno, celé jednání, smlouva i placení, pokládáno býti za nedílné jednání, při němž se nerozeznává, zda jeden úkon stal se napřed a druhý po něm, nýbrž platí oba za současné.